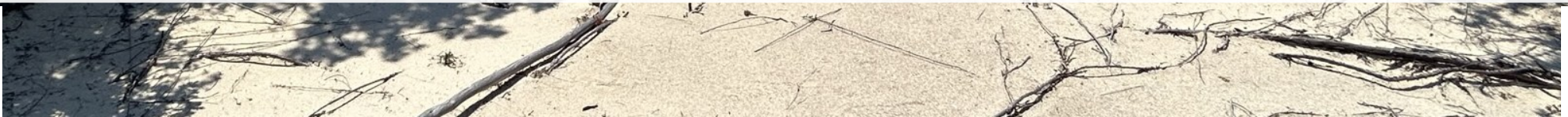

Το καθεστώς διατήρησης των προστατευόμενων περιοχών και της βιοποικιλότητας σε παγκόσμιο και περιφερειακό επίπεδο

Βιοποικιλότητα και Διατήρηση – Ιστορική αναδρομή κριτηρίων

- Ποικιλότητα
- Σπανιότητα
- Βαθμός φυσικότητας

Βιοποικιλότητα και Διατήρηση – Ιστορική αναδρομή κριτηρίων

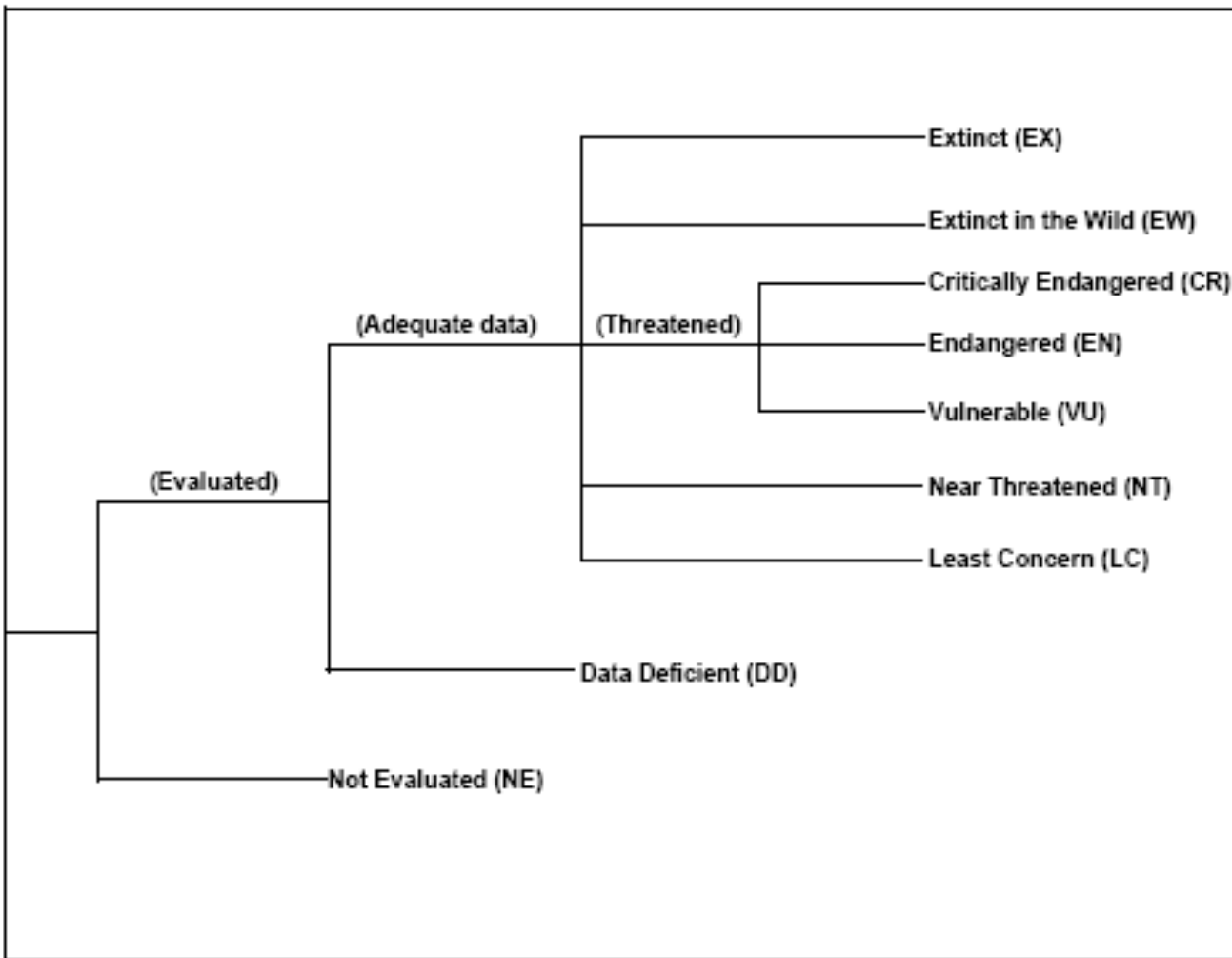
- **Ποικιλότητα**

- Μπορούμε να εκτιμήσουμε σωστά την ποικιλότητα από ανάλογο σχεδιασμό δειγματοληψίας;
- Ποια «μορφή» ποικιλότητας;
- Ποιο δείκτη μέτρησής της;

Βιοποικιλότητα και Διατήρηση – Ιστορική αναδρομή κριτηρίων

- **Σπανιότητα**

- Αποτελεί ένα από τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα κριτήρια, συχνά με ηθικές διαστάσεις
- 2 μορφές σπανιότητας σε 3 πρότυπα κατανομής
  - Είδη με υψηλή «οικολογική εξειδίκευση» που απαντούν με μικρό αριθμό ατόμων όπου οι οικολογικές συνθήκες το επιτρέπουν, ακόμη και σε ιδιαίτερα απομονωμένες περιοχές
  - Είδη με ευρεία γεωγραφική εξάπλωση που όμως απαντούν με λίγα άτομα σε κάθε περιοχή
  - Είδη που απαντούν με μεγάλους πληθυσμούς σε λίγες περιοχές

Τα κριτήρια της IUCN για την κατάταξη των ειδών στις κατηγορίες κινδύνου βασίζονται στον **ρυθμό μείωσης του πληθυσμού**, το **μέγεθος του πληθυσμού**, τη **γεωγραφική εξάπλωση** και την **κατανομή**, καθώς και τον **βαθμό κερματισμού του πληθυσμού**.

Οι κατηγορίες περιλαμβάνουν:

- «Εξαφανισμένα» (EX),
- «Κρισίμως Κινδυνεύοντα» (CR),
- «Κινδυνεύοντα» (EN), «Τρωτά» (VU),
- «Σχεδόν Απειλούμενα» (NT),
- «Χαμηλού Κινδύνου» (LC),
- «Εξαρτώμενα από τη Διατήρηση» (CD),
- «Μη Αξιολογημένα» (NE) και
- «Ανεπαρκώς Γνωστά» (DD).

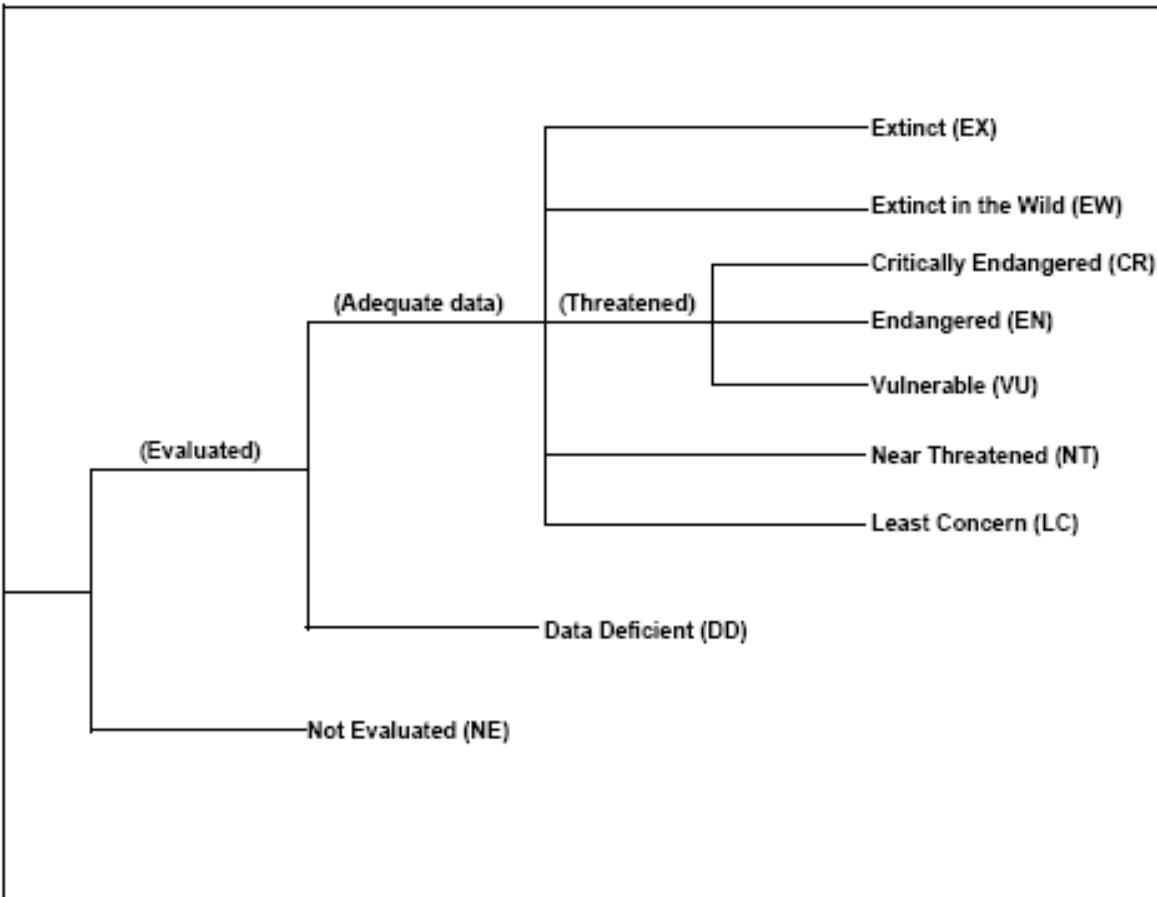
<https://www.iucnredlist.org/resources/categories-and-criteria>

Κριτήρια αξιολόγησης

- **Μείωση πληθυσμού:** Ο ρυθμός και η τάση μείωσης του πληθυσμού.
- **Μέγεθος πληθυσμού:** Το συνολικό μέγεθος του πληθυσμού και η πιθανότητα περαιτέρω μείωσης.
- **Γεωγραφική εξάπλωση:** Η έκταση της περιοχής που καταλαμβάνει το είδος και η κλίμακα της κατανομής του.
- **Κατανομή και κατακερματισμός:** Ο βαθμός που το είδος είναι κατακερματισμένο σε μικρότερους, απομονωμένους πληθυσμούς.
- **Πιθανότητα εξαφάνισης:** Ο κίνδυνος εξαφάνισης του είδους στη φύση, λαμβάνοντας υπόψη τις απειλές.

Κατηγορίες κινδύνου

- **Μη Αξιολογημένα (NE):** Δεν έχουν αξιολογηθεί ακόμη.
- **Ανεπαρκώς Γνωστά (DD):** Δεν έχουν επαρκή δεδομένα για την αξιολόγηση του κινδύνου.
- **Χαμηλού Κινδύνου (LC):** Δεν πληρούν τα κριτήρια για τις άλλες κατηγορίες κινδύνου.
- **Σχεδόν Απειλούμενα (NT):** Σχεδόν θα πληρούν τα κριτήρια για τις κατηγορίες κινδύνου στο εγγύς μέλλον.
- **Τρωτά (VU):** Βρίσκονται σε υψηλό κίνδυνο εξαφάνισης στη φύση.
- **Κινδυνεύοντα (EN):** Βρίσκονται σε πολύ υψηλό κίνδυνο εξαφάνισης στη φύση.
- **Κρισίμως Κινδυνεύοντα (CR):** Βρίσκονται σε εξαιρετικά υψηλό κίνδυνο εξαφάνισης στη φύση.
- **Εξαφανισμένα στη φύση (EW):** Λίγα άτομα επιβιώνουν μόνο σε αιχμαλωσία ή εκτός της αρχικής τους περιοχής.
- **Εξαφανισμένα (EX):** Δεν υπάρχουν πλέον άτομα του είδους.

Βιοποικιλότητα και Διατήρηση – Ιστορική αναδρομή κριτηρίων

- **Βαθμός φυσικότητας**

- Αποτελεί έκφραση του πόσο κοντά βρίσκεται το οικοσύστημα σε «φυσική κατάσταση» = Ελάχιστη ανθρώπινη επέμβαση. Υποθετικά, λιγότερη επέμβαση σημαίνει μεγαλύτερη ποικιλότητα ειδών και δομών
- Δεν υπάρχει αντικειμενικός και ευρέως αποδεκτός, ορισμός του «βαθμού φυσικότητας». Όλα τα οικοσυστήματα έχουν κάποιο βαθμό ανθρώπινης επέμβασης.

Βιοποικιλότητα και σχεδιασμός διατήρησης

Στάδια συστηματικού σχεδιασμού διατήρησης της βιοποικιλότητας (σχεδιασμός δικτύου προστατευόμενων περιοχών)

1. Συγκέντρωση δεδομένων βιοποικιλότητας για μια περιοχή
2. Καθορισμός στόχων διατήρησης
3. Ανασκόπηση υφιστάμενων περιοχών διατήρησης
4. Επιλογή επιπρόσθετων περιοχών διατήρησης
5. Εφαρμογή διαχειριστικών δράσεων
6. Διαχείριση και παρακολούθηση προστατευόμενων περιοχών

1. Συγκέντρωση υφιστάμενων δεδομένων βιοποικιλότητας

- Ανασκόπηση υφιστάμενων δεδομένων και έλεγχος ποιότητας.
- Συλλογή επιπλέον δεδομένων για την αύξηση ή αντικατάσταση υφιστάμενων (εφόσον το επιτρέπει ο χρόνος)
- Εντατική συλλογή δεδομένων για τις περιοχές εμφάνισης σπάνιων ή απειλούμενων ειδών ή ειδών-ενδεικτών βιοποικιλότητας

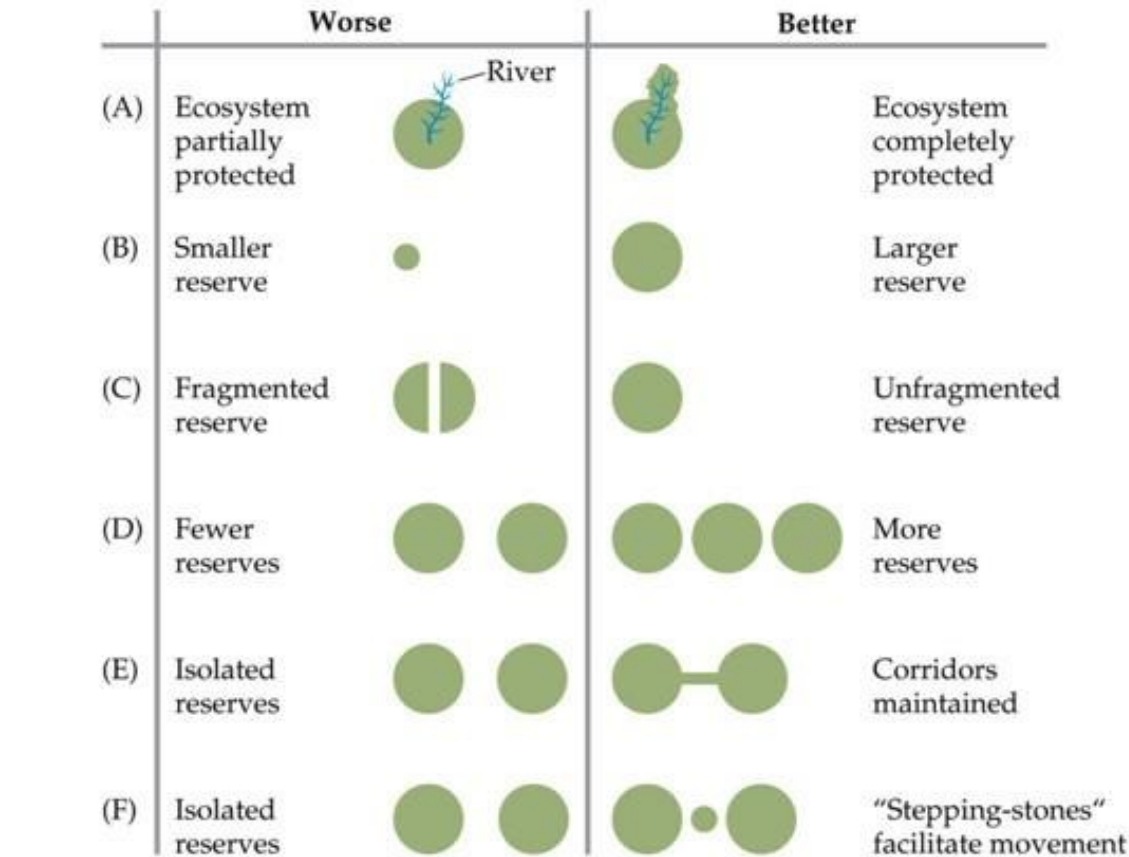
Ιδιαίτερα σημαντική η κατάλληλη επιλογή «αντιπροσώπων βιοποικιλότητας και η καλή χαρτογράφηση της περιοχής

2. Καθορισμός στόχων διατήρησης

- Οι γενικοί στόχοι της διατήρησης πρέπει να μεταφραστούν σε συγκεκριμένες, ποσοτικές μεταβλητές (π.χ. παρουσία κάποιου είδους σε 3 περιοχές, ελάχιστη έκταση που πρέπει να καταλαμβάνει ένας τύπος οικοτόπου)
- Καθορισμός συγκεκριμένων τιμών κατωφλίων (ελάχιστες τιμές) για πληθυσμούς, εκτάσεις κ.ο.κ στις προστατευόμενες περιοχές
- Καθορισμός ποιοτικών στόχων ή επιλογών για προσθήκη στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών (πχ. νέες περιοχές διατήρησης πρέπει να έχουν ελάχιστη πίεση από παράγοντες υποβάθμισης)

Καθορισμός στόχων διατήρησης – κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή περιοχών

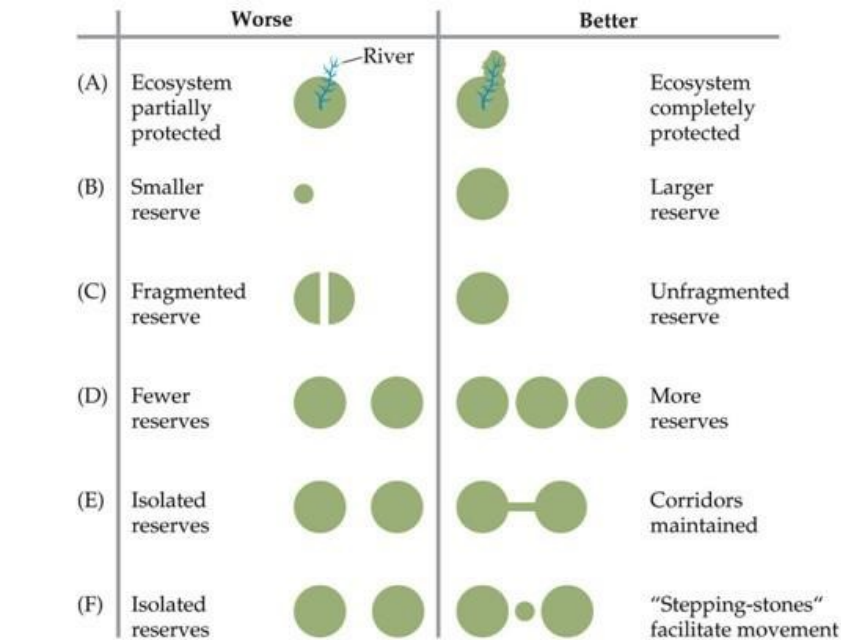
- Θεωρία βιογεωγραφίας:

PRIMER OF CONSERVATION BIOLOGY 4e, Figure 7.6 (Part 1)

© 2008 Sinauer Associates, Inc.

Καθορισμός στόχων διατήρησης – κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή περιοχών

PRIMER OF CONSERVATION BIOLOGY 4e, Figure 7.6 (Part 1)

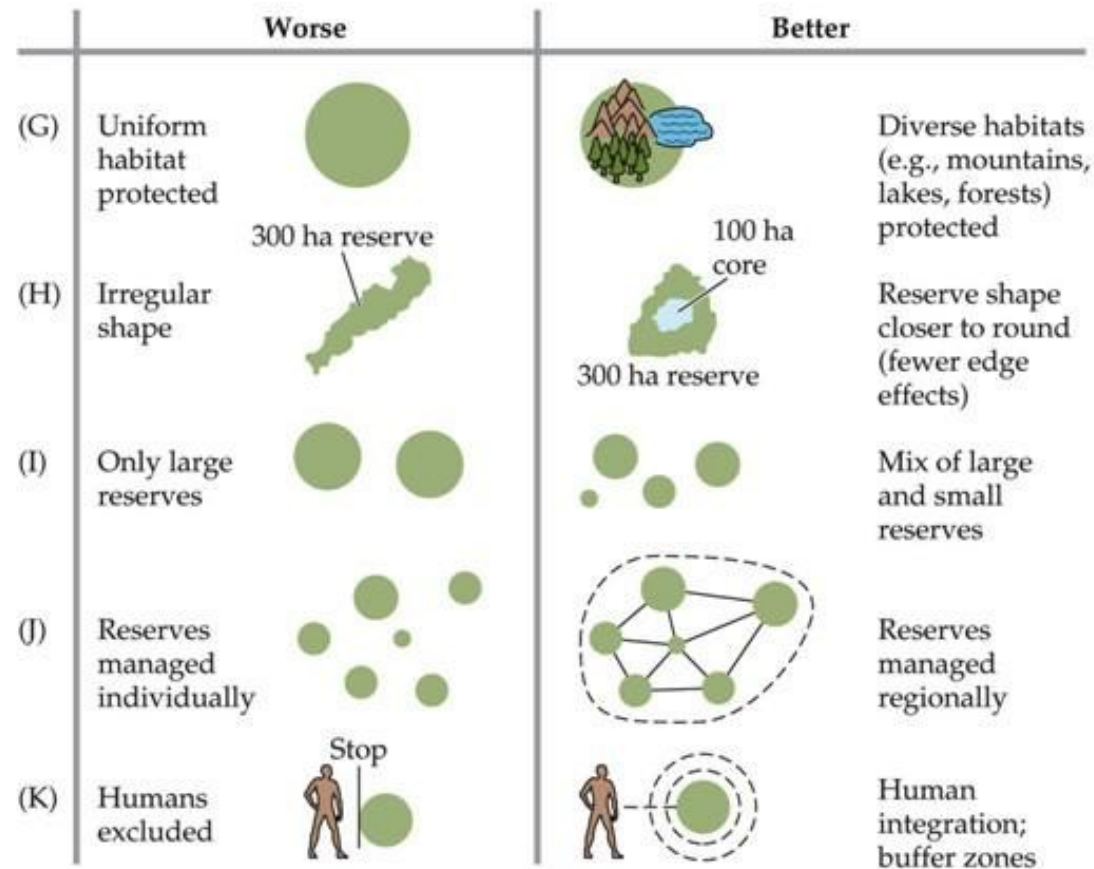
© 2008 Sinauer Associates, Inc.

Εξήγηση γραμμή-γραμμή (A-F):

Γράμμα	Χειρότερο (Worse)	Καλύτερο (Better)	Γιατί είναι καλύτερο το δεξί
A	Το οικοσύστημα είναι μερικώς προστατευμένο (π.χ. μόνο ένα κομμάτι δάσους δίπλα σε ποτάμι)	Το οικοσύστημα είναι πλήρως προστατευμένο	Προστατεύονται όλοι οι οικότοποι και οι οικολογικές διεργασίες
B	Μικρότερη προστατευόμενη περιοχή	Μεγαλύτερη προστατευόμενη περιοχή	Οι μεγαλύτερες περιοχές υποστηρίζουν περισσότερα είδη και μεγαλύτερους πληθυσμούς (λιγότερο ευάλωτους στην εξαφάνιση)
C	Κατακερματισμένη (fragmented) περιοχή	Ενιαία, αδιαίρετη περιοχή	Ο κατακερματισμός αυξάνει το φαινόμενο της «άκρης» (edge effect), μειώνει τον πυρηνικό οικότοπο και δυσκολεύει την κίνηση των ειδών
D	Λίγες προστατευόμενες περιοχές	Πολλές προστατευόμενες περιοχές	Πολλές περιοχές = καλύτερη «ασφάλιση» αν κάποια καταστραφεί, και προστασία περισσότερων τοπικών πληθυσμών
E	Απομονωμένες περιοχές (χωρίς διασύνδεση)	Περιοχές συνδεδεμένες με διαδρόμους (corridors)	Οι διάδρομοι επιτρέπουν τη μετακίνηση ζώων, τη γενετική ροή και την επανοικισμό μετά από τοπικές εξαφανίσεις
F	Απομονωμένες περιοχές	Μικρές «βηματόλιθοι» (stepping-stones) που διευκολύνουν τη μετακίνηση	Ακόμα κι αν δεν υπάρχουν συνεχείς διάδρομοι, μικρές ενδιάμεσες περιοχές βοηθούν τα είδη να διασχίσουν μεγάλες αποστάσεις

Καθορισμός στόχων διατήρησης – κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή περιοχών

- Θεωρία βιογεωγραφίας:

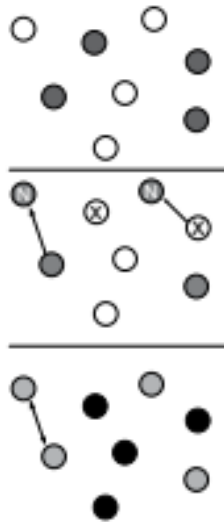
PRIMER OF CONSERVATION BIOLOGY 4e, Figure 7.6 (Part 2)

© 2008 Sinauer Associates, Inc.

Καθορισμός στόχων διατήρησης – κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή περιοχών

- **Θεωρία βιογεωγραφίας:** Μεγάλες, κοντινές και κυκλικές περιοχές προστασίας είναι πιο αποτελεσματικές
- **Δυναμική μεταπληθυσμών:** Περιοχές διατήρησης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη διατήρησης τοπικών πληθυσμών από απρόβλεπτες πιέσεις/απειλές και την απρόσκοπτη σύνδεση μεταξύ των τοπικών πληθυσμών

Μεταπληθυσμός: Σύνολο επιμέρους πληθυσμιακών ομάδων (του ίδιου είδους), οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους μέσω ατόμων που μεταναστεύουν από την μία ομάδα στην άλλη. Οι τοπικοί πληθυσμοί εμφανίζουν υψηλή πιθανότητα εξαφάνισης και επανεποίησης. Ένας μεταπληθυσμός εξαφανίζεται εφόσον ο ρυθμός εξαφάνισης υπερβαίνει το ρυθμό επανεποίησης

Βήμα 1: 8 δυνητικές θέσεις εξάπλωσης για ένα είδος. Σε 4 εμφανίζεται

Βήμα 2: Δύο αποικίες εξαφανίζονται και δύο εποίκίζονται από γειτονικούς πληθυσμούς. Ο συνολικός πληθυσμός παραμένει σταθερός.

Βήμα 3: Αν κάποιες θέσεις χαθούν και το είδος δεν διασπείρεται σε ικανοποιητική απόσταση, απομονωμένες αποικίες δεν μπορεί να επανεποικιστούν. Το είδος διατρέχει μεγαλύτερο κίνδυνο εξαφάνισης

Καθορισμός στόχων διατήρησης – κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή περιοχών

- **Θεωρία βιογεωγραφίας:** Μεγάλες, κοντινές και κυκλικές περιοχές προστασίας είναι πιο αποτελεσματικές
- **Δυναμική μεταπληθυσμών:** Περιοχές διατήρησης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη διατήρησης τοπικών πληθυσμών από απρόβλεπτες πιέσεις/απειλές και την απρόσκοπτη σύνδεση μεταξύ των τοπικών πληθυσμών
- **Διαδοχή:** Σε μια ευρεία περιοχή περιλαμβάνονται διάφορα στάδια οικολογικής διαδοχής και οι περιοχές προστασίας πρέπει, κατ' αναλογία, να περιλαμβάνουν όλα τα επιμέρους στάδια

Καθορισμός στόχων διατήρησης – κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή περιοχών

- **Θεωρία βιογεωγραφίας:** Μεγάλες, κοντινές και κυκλικές περιοχές προστασίας είναι πιο αποτελεσματικές
- **Δυναμική μεταπληθυσμών:** Περιοχές διατήρησης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη διατήρησης τοπικών πληθυσμών από απρόβλεπτες πιέσεις/απειλές και την απρόσκοπτη σύνδεση μεταξύ των τοπικών πληθυσμών
- **Διαδοχή:** Σε μια ευρύτερη περιοχή περιλαμβάνονται διάφορα στάδια οικολογικής διαδοχής και οι περιοχές προστασίας πρέπει, ανάλογα, να περιλαμβάνουν όλα τα επί μέρους στάδια
- **Αυτοοικολογία:** Μια προστατευόμενη περιοχή πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις απαιτήσεις των ειδών-στόχων στην κλίμακα που αυτές λαμβάνουν χώρα (μπορεί να είναι και εκτεταμένες περιοχές). Η διατήρηση ενός είδους μπορεί να περιλαμβάνει την ανάγκη προστασίας πλήθους ενδιαιτημάτων, ανάλογα την εποχή.

Καθορισμός στόχων διατήρησης – κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή περιοχών

- **Θεωρία βιογεωγραφίας:** Μεγάλες, κοντινές και κυκλικές περιοχές προστασίας είναι πιο αποτελεσματικές
- **Δυναμική μεταπληθυσμών:** Περιοχές διατήρησης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη διατήρησης τοπικών πληθυσμών από απρόβλεπτες πιέσεις/απειλές και την απρόσκοπτη σύνδεση μεταξύ των τοπικών πληθυσμών
- **Διαδοχή:** Σε μια ευρύτερη περιοχή περιλαμβάνονται διάφορα στάδια οικολογικής διαδοχής και οι περιοχές προστασίας πρέπει, ανάλογα, να περιλαμβάνουν όλα τα επί μέρους στάδια
- **Αυτοοικολογία:** Μια προστατευόμενη περιοχή πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις απαιτήσεις των ειδών-στόχων στην κλίμακα που αυτές λαμβάνουν χώρα (μπορεί να είναι και εκτεταμένες περιοχές). Η διατήρηση ενός είδους μπορεί να περιλαμβάνει την ανάγκη προστασίας πλήθους βιοτόπων, ανάλογα την εποχή.
- **Δομή πληθυσμών:** Πρέπει να ληφθεί υπόψη η χωρική κατανομή «θετικών» και «αρνητικών» πληθυσμών. Αν οι «θετικοί» πληθυσμοί είναι εκτός περιοχών ή στόχων διατήρησης, τότε η παρουσία των ειδών εντός των περιοχών διατήρησης είναι αμφίβολη.

Καθορισμός στόχων διατήρησης – κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή περιοχών

- **Θεωρία βιογεωγραφίας:** Μεγάλες, κοντινές και κυκλικές περιοχές προστασίας είναι πιο αποτελεσματικές
- **Δυναμική μεταπληθυσμών:** Περιοχές διατήρησης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη διατήρησης τοπικών πληθυσμών από απρόβλεπτες πιέσεις/απειλές και την απρόσκοπτη σύνδεση μεταξύ των τοπικών πληθυσμών
- **Διαδοχή:** Σε μια ευρύτερη περιοχή περιλαμβάνονται διάφορα στάδια οικολογικής διαδοχής και οι περιοχές προστασίας πρέπει, ανάλογα, να περιλαμβάνουν όλα τα επί μέρους στάδια
- **Αυτοοικολογία:** Μια προστατευόμενη περιοχή πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις απαιτήσεις των ειδών-στόχων στην κλίμακα που αυτές λαμβάνουν χώρα (μπορεί να είναι και εκτεταμένες περιοχές). Η διατήρηση ενός είδους μπορεί να περιλαμβάνει την ανάγκη προστασίας πλήθους βιοτόπων, ανάλογα την εποχή.
- **Δομή πληθυσμών:** Πρέπει να ληφθεί υπόψη η χωρική κατανομή «θετικών» και «αρνητικών» πληθυσμών. Αν οι «θετικοί» πληθυσμοί είναι εκτός περιοχών ή στόχων διατήρησης, τότε η παρουσία των ειδών εντός των περιοχών διατήρησης είναι αμφίβολη.
- **Μεταβολές ενδιαιτημάτων:** Αν οι περιοχές προστασίας αφορούν απομονωμένες εμφανίσεις κάποιου είδους ή τύπων οικοτόπων, οι πληθυσμοί μπορεί να υποβάλλονται σε προβληματικές για την επιβίωσή τους μεταβολές. Είναι απαραίτητη η προστασία και πληθυσμών εκτός περιοχών διατήρησης.

Καθορισμός στόχων διατήρησης – κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή περιοχών

- **Θεωρία βιογεωγραφίας:** Μεγάλες, κοντινές και κυκλικές περιοχές προστασίας είναι πιο αποτελεσματικές
- **Δυναμική μεταπληθυσμών:** Περιοχές διατήρησης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη διατήρησης τοπικών πληθυσμών από απρόβλεπτες πιέσεις/απειλές και την απρόσκοπτη σύνδεση μεταξύ των τοπικών πληθυσμών
- **Διαδοχή:** Σε μια ευρύτερη περιοχή περιλαμβάνονται διάφορα στάδια οικολογικής διαδοχής και οι περιοχές προστασίας πρέπει, ανάλογα, να περιλαμβάνουν όλα τα επί μέρους στάδια
- **Αυτοοικολογία:** Μια προστατευόμενη περιοχή πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις απαιτήσεις των ειδών-στόχων στην κλίμακα που αυτές λαμβάνουν χώρα (μπορεί να είναι και εκτεταμένες περιοχές). Η διατήρηση ενός είδους μπορεί να περιλαμβάνει την ανάγκη προστασίας πλήθους βιοτόπων, ανάλογα την εποχή.
- **Δομή πληθυσμών:** Πρέπει να ληφθεί υπόψη η χωρική κατανομή «θετικών» και «αρνητικών» πληθυσμών. Αν οι «θετικοί» πληθυσμοί είναι εκτός περιοχών ή στόχων διατήρησης, τότε η παρουσία των ειδών εντός των περιοχών διατήρησης είναι αμφίβολη.
- **Μεταβολές ενδιαιτημάτων :** Αν οι περιοχές προστασίας αφορούν απομονωμένες εμφανίσεις κάποιου είδους ή τύπων οικοτόπων, οι πληθυσμοί μπορεί να υποβάλλονται σε προβληματικές για την επιβίωσή τους μεταβολές. Είναι απαραίτητη η προστασία και πληθυσμών εκτός περιοχών διατήρησης.
- **Εξελικτικές διαδικασίες** πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Πληθυσμοί ειδών που προέρχονται από έντονες διεργασίες φυλογένεσης ή κατανόηση των φυσικών και βιολογικών διεργασιών που οδηγούν στην ενεργό διαφοροποίηση των taxa, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή περιοχών προς προστασία

3. Ανασκόπηση υφιστάμενων περιοχών διατήρησης

- Μέτρηση του εύρους με το οποίο ποσοτικοί στόχοι εξυπηρετούνται από το υφιστάμενο δίκτυο περιοχών διατήρησης
- Εκτίμηση των κινδύνου υπο-αντιπροσώπευσης ειδών ή μονάδων βλάστησης και της έντασης των παραγόντων πίεσης που επιδρούν στις υφιστάμενες περιοχές διατήρησης που είναι σημαντικές για την επίτευξη των στόχων διατήρησης
- Εκτίμηση των κενών διατήρησης τόσο σε επίπεδο πιθανοτήτων εξαφάνισης όσο και σε επίπεδο δυναμικής πληθυσμών και μακροπρόθεσμης διατήρησης της βιοποικιλότητας

4. Επιλογή επιπρόσθετων περιοχών διατήρησης

- Επισκόπηση της ανάγκης ίδρυσης επιπλέον περιοχών διατήρησης εφόσον οι τιθέμενοι στόχοι διατήρησης δεν ικανοποιούνται από το υπάρχον δίκτυο.
- Μπορεί να εφαρμοστούν συγκεκριμένοι αλγόριθμοι οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη διάφορες παραμέτρους όπως:
  - **Συμπληρωματικότητα:** Οι νέες περιοχές δρουν συμπληρωματικά ως προς τις ήδη υπάρχουσες περιοχές
  - **Περιορισμοί:** Αντικαταστασιμότητα, κόστη, δεσμεύσεις, αποκλεισμοί, και προτιμήσεις

5. Εφαρμογή διαχειριστικών δράσεων

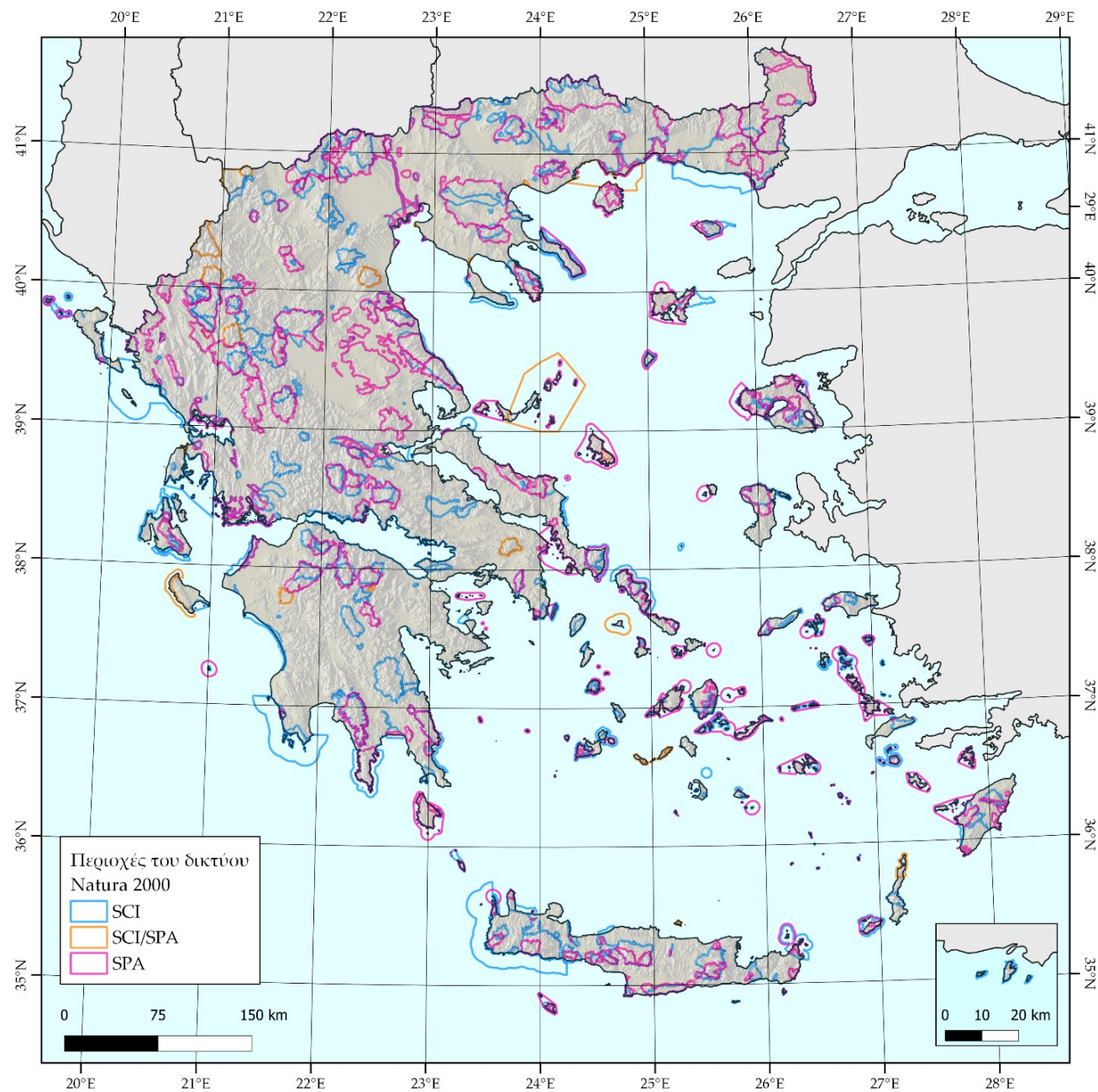
- Απαίτηση αгаστής συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων φορέων
- Τρεις τύποι αποφάσεων:
  - Πρέπει να αναγνωριστεί η πλέον κατάλληλη μορφή διαχείρισης για κάθε περιοχή.
  - Αν μια ή περισσότερες περιοχές κριθούν τελικά ακατάλληλες για την εφαρμογή διαχειριστικών ενεργειών ή αυτές δεν αποδώσουν τα αναμενόμενα, είναι απαραίτητο να επαναπροσδιοριστεί το βήμα 4 (επιλογή επιπρόσθετων/εναλλακτικών περιοχών)
  - Πρέπει να υπάρχει ιεράρχηση του χρόνου, της έκτασης και της περιοχής εφαρμογής διαχειριστικών πρακτικών εφόσον τα κεφάλαια δεν επαρκούν για άμεση επέμβαση στο σύνολο του δικτύου

6. Διαχείριση & παρακολούθηση προστατευόμενων περιοχών

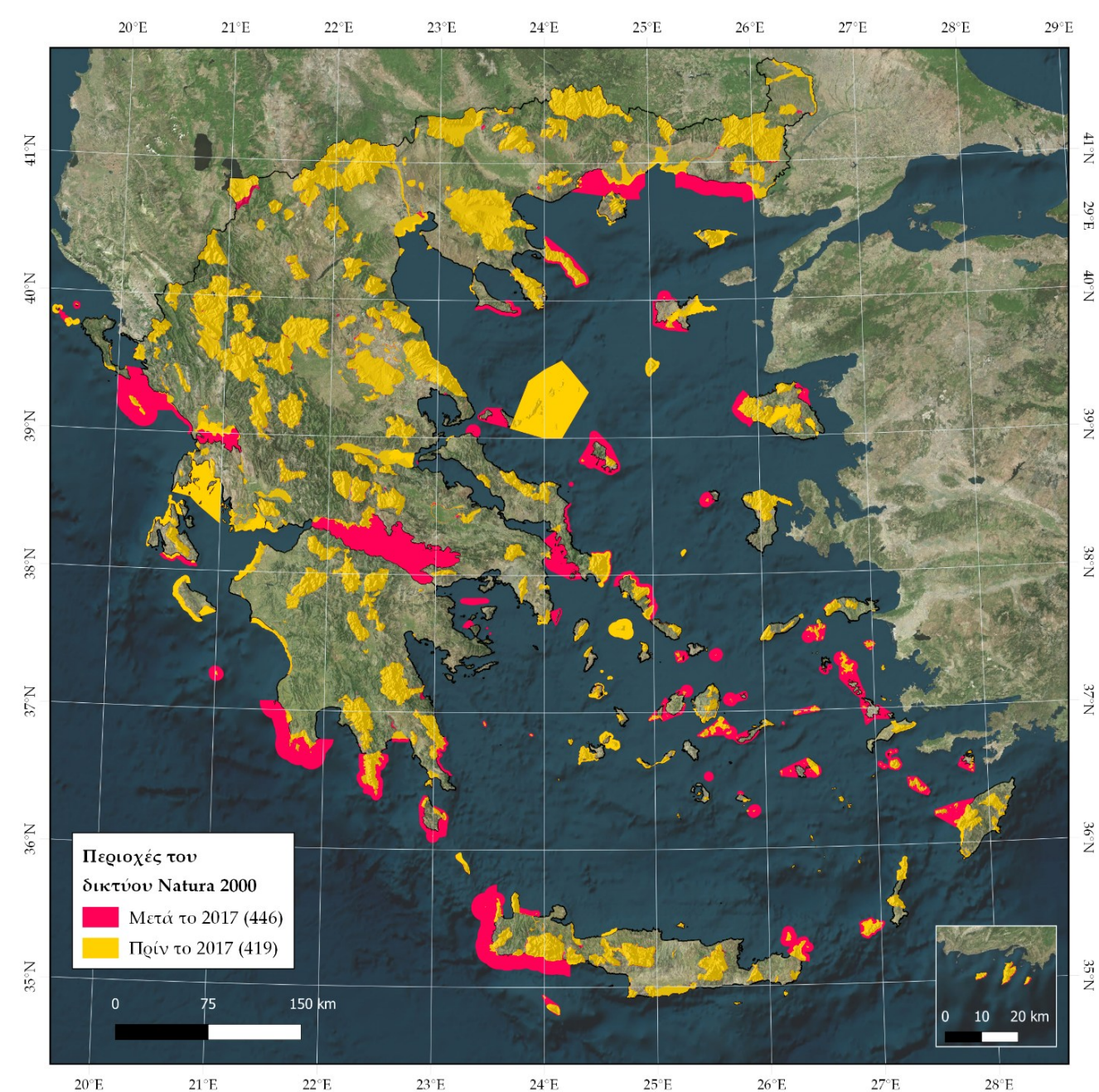
- Οι περιοχές διατήρησης πρέπει να διαχειρίζονται ώστε να επιτευχθούν οι τιθέμενοι σκοποί
- Κατά τη διαχείριση κάθε περιοχής διατήρησης πρέπει να υλοποιούνται όλα τα προηγούμενα στάδια:
  - Απαιτείται πληροφορία όσον αφορά τη βιοποικιλότητα, γνώση των φυσικών διαδικασιών και κατανόηση των αποκρίσεων της βιοποικιλότητας σε φυσικές διεργασίες και ανθρωπογενείς επιβαρύνσεις (στάδιο 1)
  - Η διαχείριση πρέπει να βασίζεται σε συγκεκριμένους στόχους (στάδιο 2)
  - Πρέπει να αναγνωρίζεται η συνεισφορά κάθε περιοχής διατήρησης στη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην ευρύτερη περιοχή (στάδιο 3)
  - Πρέπει να υπάρχει ετοιμότητα για τη διαφοροποίηση διαχειριστικών πρακτικών εντός της περιοχής ή την ζωνοποίησή της ώστε να επιτυγχάνονται οι τιθέμενοι στόχοι (στάδιο 4)
  - Πρέπει να αναγνωρίζονται προβλήματα κατά την εφαρμογή των διαχειριστικών μέτρων (στάδιο 5)

Το δίκτυο Natura 2000 στην Ελλάδα

- Η Ελλάδα είναι μια από τις πλουσιότερες χώρες στην ΕΕ σε ποικιλότητα ειδών και τύπων οικοτόπων.
- Το δίκτυο Natura 2000 στην Ελλάδα από το 2017 και μετά αποτελείται από 446 ΕΖΔ και ΖΕΠ (καλύπτει περίπου το 28% της χερσαίας έκτασης και το 20% της θαλάσσιας επιφάνειας της Ελλάδας).
- Πριν το 2017 αποτελούνταν από 419 ΕΖΔ και ΖΕΠ.

Η σημερινή κατάσταση του δικτύου Natura 2000 στην Ελλάδα, όπου φαίνονται οριοθετημένες οι Περιοχές (Τόποι: Sites) ανάλογα με την Οδηγία που αποτελεί τη βάση χαρακτηρισμού της (SCI: ΤΚΣ, SCI/SPA: ΤΚΣ/ΖΕΠ, SPA: ΖΕΠ).

Χάρτης με τις Περιοχές του δικτύου Natura 2000 στην Ελλάδα, πριν το 2017 (419 ΕΖΔ, ΖΕΠ, ΕΖΔ/ΖΕΠ) και μετά το 2017 (446 ΕΖΔ, ΖΕΠ, ΕΖΔ/ΖΕΠ), όπου φαίνεται η προσθήκη περιοχών (κόκκινο χρώμα) στις ήδη χαρακτηρισμένες μέχρι το 2017 (κίτρινο χρώμα).

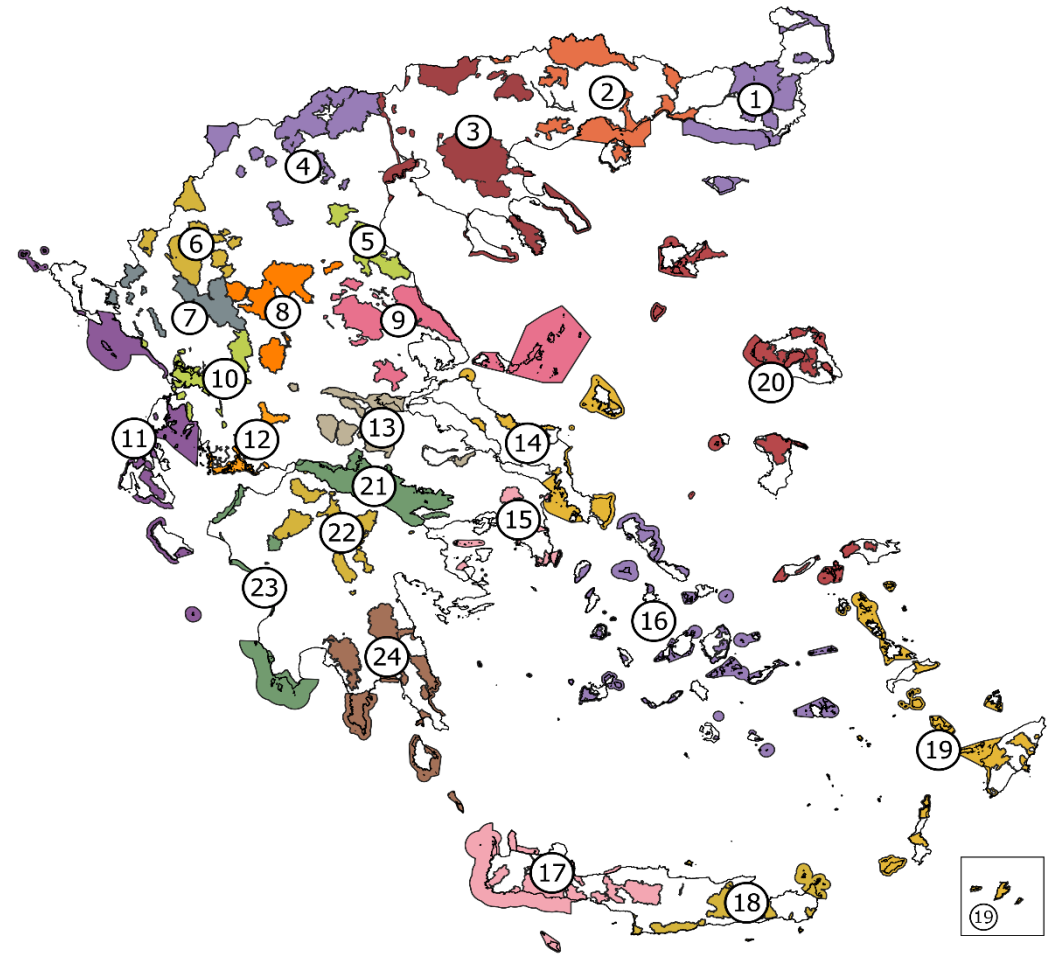
Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

Σύμφωνα με τον ν. 4685/2020, το Εθνικό Σύστημα Διακυβέρνησης της πολιτικής για τις Προστατευόμενες Περιοχές συγκροτείται σε περιφερειακό επίπεδο από 24 Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών που ως βασική αρμοδιότητα έχουν:

- την εφαρμογή, παρακολούθηση, αξιολόγηση και επικαιροποίηση των σχεδίων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών της χωρικής αρμοδιότητάς τους, καθώς και
- παρακολούθηση της κατάστασης των ειδών και των τύπων οικοτόπων διεθνούς, ενωσιακού και εθνικού ενδιαφέροντος στις περιοχές της χωρικής αρμοδιότητάς τους

Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

Χωρική κατανομή των 24 Μονάδων
Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών με
βάση το ν. 4685/2020.

1. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΔΕΛΤΑ ΕΒΡΟΥ, ΔΑΔΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ
2. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΔΕΛΤΑ ΝΕΣΤΟΥ- ΒΙΣΤΩΝΙΔΑΣ - ΙΣΜΑΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΡΟΔΟΠΗΣ
3. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ – ΒΟΛΒΗΣ, ΚΕΡΚΙΝΗΣ, ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
4. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΠΡΕΣΠΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
5. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ
6. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΙΝΔΟΥ
7. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ
8. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
9. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΑΛΛΟΝΗΣΟΥ – ΒΟΡΕΙΩΝ ΣΠΟΡΑΔΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
10. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΑΧΕΛΩΟΥ ΚΑΙ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ
11. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ, ΑΙΝΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
12. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
13. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ, ΟΙΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
14. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΚΥΡΟΥ ΚΑΙ ΕΥΒΟΙΑΣ
15. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΠΑΡΝΗΘΑΣ, ΣΧΟΙΝΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ
16. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
17. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΑΜΑΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
18. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
19. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΝΟΤΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
20. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
21. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ
22. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΧΕΛΜΟΥ – ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
23. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ ΚΟΤΥΧΙΟΥ - ΣΤΡΟΦΥΛΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
24. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΝΟΤΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Σύστημα Διακυβέρνησης Προστατευόμενων Περιοχών του δικτύου Natura 2000

Βασικά εργαλεία του Συστήματος Διακυβέρνησης των Προστατευόμενων Περιοχών του δικτύου Natura 2000, με τα οποία δημιουργούνται οι συστημικές σχέσεις των φορέων του, με στόχο την Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση της πολιτικής για τις προστατευόμενες περιοχές είναι τα ακόλουθα:

- α) η Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα και το Πενταετές Σχέδιο Δράσης της του άρθρου 17 παρ. 3 περ. α του ν. 3937/2011 (Α' 60), όπως η περ. α αντικαταστάθηκε με το άρθρο 58 του ν. 4277/2014 (Α' 156), καθώς και τα λοιπά εργαλεία της παρ. 3 του ν. 3937/2011(Α' 60),
- β) το Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το δίκτυο Natura 2000 του άρθρου 8 της Οδηγίας 92/43/EK,
- γ) τα Προεδρικά Διατάγματα χαρακτηρισμού, οριοθέτησης και όρων προστασίας και χρήσεων γης των προστατευόμενων περιοχών (ΠΠ) του άρθρου 47 του 4685/2020,
- δ) τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης των ΠΠ του άρθρου 47 του 4685/2020,
- ε) τα εγκεκριμένα Σχέδια Δράσης προστασίας ειδών και τύπων οικοτόπων της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν.3937/2011 (Α' 60).